

Przed nieznanym

Hanna Natkowska
1888-1970

Hanna Nałkowska primo voto Bickową, secundo voto Stefanowicz, urodziła się w Warszawie w 1888 roku w rodzinie Anny i Wacława Nałkowskich, przedstawicieli postępowej inteligencji, pisarzy i geografów. Jej starszą siostrą była pisarka Zofia Nałkowska. Artystka należała do drugiego pokolenia kobiet-rzeźbiarek w Polsce.

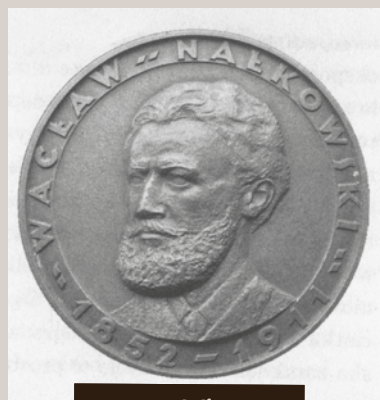

Była autorką, wg. obecnego stanu badań, 95 prac, dziś w większości uznawanych za zniszczone lub zaginione. Uprawiała aktywnie rzeźbę przez pięćdziesiąt lat. Kształciła się m. in. przy Muzeum Rzemiosła i Sztuki Stosowanej oraz w Szkole Sztuk Pięknych w Warszawie u takich artystów jak Xawery Dunikowski, Edward Witting, Edward Trojanowski czy Stanisław Lentz.

Debiutowała „Helenką” na wystawie w Zachęcie w 1913 roku, zaś ostatnia jej wystawa miała miejsce w 1963 w Kordegardzie. W młodości angażowała się w działalność społeczną. Niemal przez cały okres aktywności twórczej prowadziła kursy rzeźbiarskie. Hanna Nałkowska zmarła w 1970 roku w Warszawie. Pochowana jest we wspólnym grobie z rodzicami na Starych Powązkach. Do najważniejszych prac artystki zaliczyć można „Rycerza”, „Ewę”, „Medalion” z podobizną Wacława Nałkowskiego, „Włóknarkę” oraz „Rytm”.

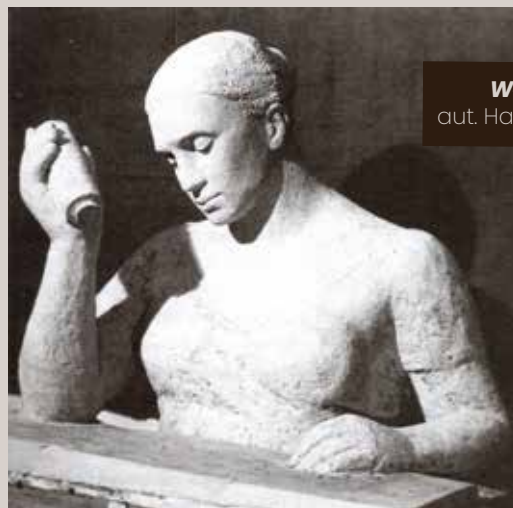
Rycerz
aut. Hanna Nałkowska

Medalion
aut. Hanna Nałkowska

Rytm
aut. Hanna Nałkowska

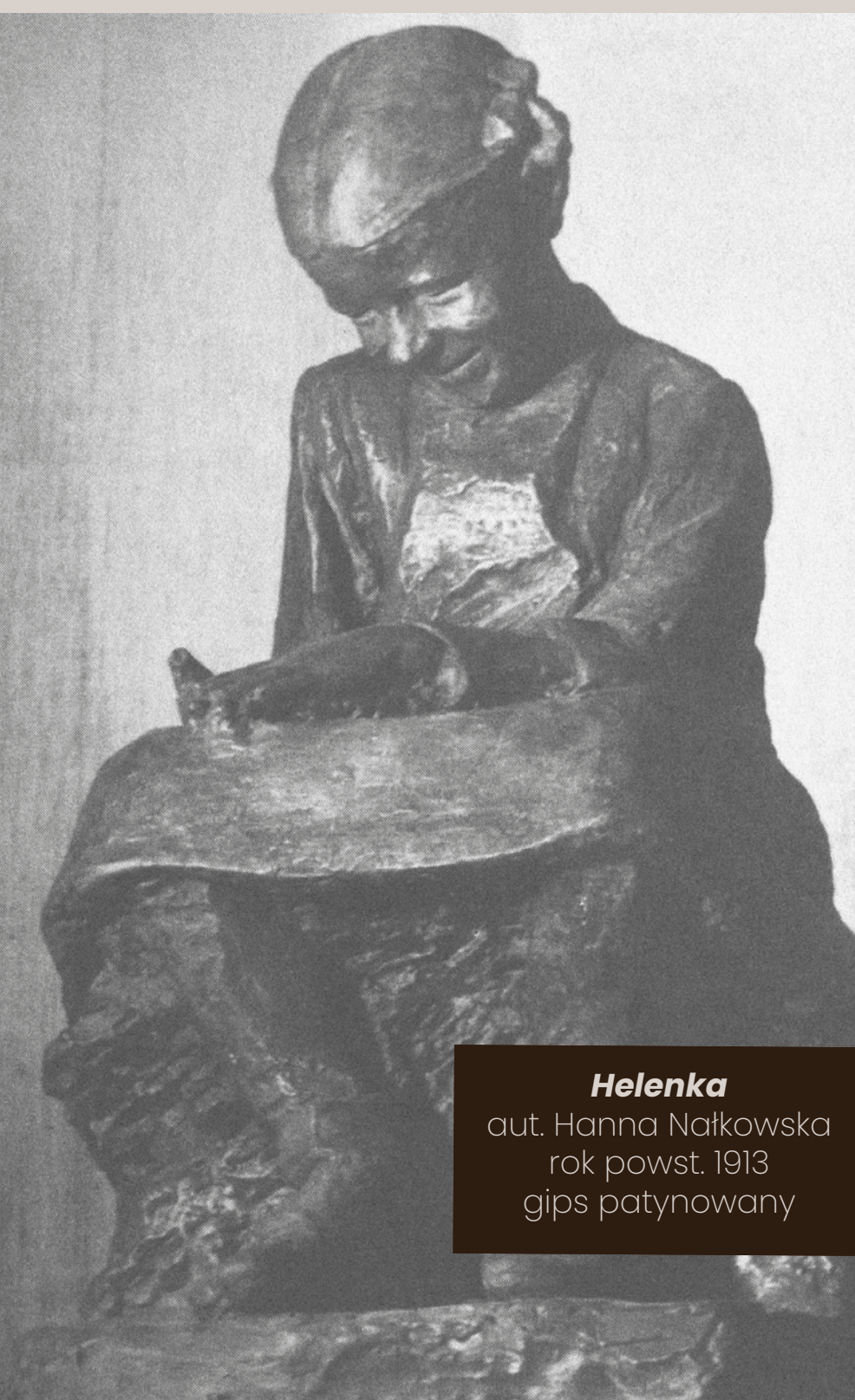
Włóknarka
aut. Hanna Nałkowska

„Przed nieznanym” to plenerowa wystawa czasowa poświęcona życiu i twórczości Hanny Nałkowskiej. Tytuł do wystawy został zaczerpnięty z jednej z prac artystki, powstałej na początku XX wieku.

Ilustruje on zarówno wczesne zainteresowania artystyczne Hanny, pokazując niepewność losu kobiet z niższych warstw społecznych tamtego czasu a także wskazuje na nieprzewidywalność przyszłości w obranym przez Hannę zawodzie. Projekt zakładał stworzenie prezentowanej na planszach w przestrzeni publicznej wystawy zawierającej najważniejsze informacje o rzeźbiarce oraz wykonanie i usytuowanie przy domu kopii rzeźby, którą Hanna Nałkowska zadebiutowała jako artystka.

Przed nieznanym
aut. Hanna Nałkowska

Helenka

aut. Hanna Nałkowska
rok powst. 1913
gips patynowany

„Helenka” była rzeźbiarskim debiutem Hanny Nałkowskiej. Powstała pod okiem Xawerego Dunińskiego w plenerowej pracowni artystki w domu na wołomińskich Górkach. Do pracy pozowała Hannie dziewczynka z sąsiedztwa – kilkuletnia Helenka Sienicka. Pokazana została po raz pierwszy na Salonie Wiosennym Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych w 1913 roku. Rzeźba wpisuje się we wczesne zainteresowania Hanny, czyli przedstawienia dziewcząt i młodych kobiet pochodzących z niższych warstw społecznych, u progu wejścia w dorosłość czyli w momencie gdy kształtuje się i definiuje ich przyszłość, tak bardzo niepewna dla przedstawicielek ich płci i przynależności społecznej. Obecnie praca, będąca własnością Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie, jest prezentowana na wystawie stałej w Muzeum im. Marii Konopnickiej w Suwałkach.

Siostry Nałkowskie
z przyjaciółmi
na Górkach

Zarówno rzeźba, jak i jej umiejscowienie w przestrzeni przy domu, stanowią doskonałą ilustrację pierwszego okresu twórczego artystki. Podkreślają rolę domu w Wołominie, gdzie Hanna miała swoją pierwszą pracownię oraz wskazują na związki rodziny Nałkowskich z mieszkańcami okolicy. Ponadto, prezentacja kopii pracy Nałkowskiej pozwoli empirycznie przybliżyć twórczość artystki osobom z niepełnosprawnościami. Wykonana została bowiem z materiału odpornego na warunki atmosferyczne i dotyk, i prezentowana jest na wysokości dostępnej zarówno dla młodego odbiorcy jak i osób poruszających się na wózkach.

Kuratorka wystawy oraz autorka tekstów:

Agata Sobczak

Fotografie w opracowaniu:

Katarzyny Humińskiej

oraz

Studio Reklamy Impression

Projekt graficzny i druk:

Studio Reklamy Impression

Fotografie pochodzą z zasobów:

Muzeum im. Zofii i Wacława Nałkowskich
w Wołominie;

Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza
w Warszawie;

Muzeum Narodowego w Warszawie;

Biblioteki Narodowej w Warszawie

oraz

czasopisma „Świat” z 1915 i 1916 r.

Realizacja projektu, wprowadzającego dzieło sztuki w przestrzeń publiczną,
możliwa była dzięki otrzymaniu dofinansowania w programie
„Wspieranie działań muzealnych – wystawy i katalogi 2025”
ze środków specjalnych pozostających w dyspozycji
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Warszawie.

ISBN: 978-83-976300-1-7

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Wotomina

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
pochodzących z Funduszu Promocji Kultury
– państwowego funduszu celowego z programu
„Wspieranie działań muzealnych – wystawy i katalogi 2025”